

Innst. O. nr. 5.

(1998-99)

Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) og i enkelte andre lover.

Ot.prp. nr. 59 (1997-98).

Til Odelstinget.

1. HOVEDINNHOOLD

1.1 Sammendrag

Forslagene som er framsatt i proposisjonen, gjelder:

- Etablering av klar hjemmel for at sivile tjenestepliktige på oppdrag i utlandet skal være pliktige medlemmer i folketrygden
- Endring av bestemmelsene om grunnpensjonens størrelse, slik at samboende pensjonister som har levd sammen i 12 av de siste 18 månedene, får samme grunnpensjon som ektefeller, også når en av dem eller begge har etterlattepensjon
- Teknisk justering av reglene om inntektsprøving av barnetillegg, slik at det går klart fram at pensjonistens inntekt skal inngå i inntektsprøvingen i sin helhet, mens inntekt fra den andre av foreldrene skal inngå bare i den utstrekning den overstiger 1 G
- Justeringer i bestemmelsen om stønad til prøver, undersøkelser og behandling ved private laboratorier og røntgeninstitutter, blant annet med sikte på å gjøre det klart at undersøkelser kan rekvireres av tannlege
- Klargjøring av beregningen av egenmeldingsdager for arbeidstakere med arbeidsøkt over et døgnskille, slik at slik arbeidsøkt skal regnes som én egenmeldingsdag
- Presisering av at stønad til anskaffelse av bil bare gis til personer som fyller vilkårene for slik stønad før de fyller 70 år
- Oppretting i bestemmelsene om antall sykepengedager trygden yter sykepenger for, før et medlem kan tilstås rehabiliteringspenger
- Endring av bestemmelsene om taushetsplikt slik at enslige forsørgere som er brukerkontakter/oppfølgingsledere, kan få utlevert navnelister over andre enslige forsørgere i distriktet
- Etablering av bestemmelse om at barnetillegg til

pensjonister som er bidragspliktige, kan utbetales til Trygdeetatens innkrevingsentral

- Justering av visse finansielle bestemmelser i folketrygdloven som følge av ny lov om skatt til Svalbard og lov om skattlegging av personer på Jan Mayen
- Klargjøring av lovgrunnlaget for å frita visse grupper av arbeidsgivere fra innmelding i arbeidsgiverregisteret
- Korrigering av reglene om samordning av offentlig tjenstepensjon og folketrygd når en enslig forsørger samtidig har rett til overgangsstønad og tjenstepensjon
- Språklige og lovtekniske endringer i loven om pensjonsordning for sykepleiere
- Korrigeringer i lov av 27. mars 1998 nr. 21 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover

2. MEDLEMSKAP I FOLKETRYGDEN FOR SIVILE TJENESTEPLIKTIGE I UTLANDET - FOLKETRYGDLOVEN § 2-5

2.1 Sammendrag

Det vises til at medlemskap i folketrygden på grunnlag av bosetting bevares ved midlertidig fravær fra Norge, dvs. fravær av inntil 12 måneders varighet, men at man faller ut av trygden dersom man tar arbeid i utlandet for utenlandsk arbeidsgiver som ikke plikter å betale arbeidsgiveravgift. Bestemmelser om pliktig medlemskap for personer som bor og/eller arbeider i utlandet eller på skip i utenriksfart (f.eks. norske statsborgere i statens tjeneste), er gitt i folketrygdloven § 2-5. Personer i Forsvarets tjeneste i utlandet, fredskorpsdeltakere og eksperter i tjeneste i utviklingsland er pliktige medlemmer, men ikke sivile tjenestepliktige da det ikke har vært anledning til å avgi sivile tjenestepliktige til oppdrag i utlandet. Etter Stortingets

behandling av St.meld. nr. 22 (1995-96) er det åpnet for dette.

Det framholdes at det nå er nødvendig å avklare sivile tjenestepliktiges trygdeforhold ved tjenestegjøring i utlandet da det ikke kan utelukkes at oppholdet vil kunne strekke seg utover 12-månedersperioden der medlemskapet i folketrygden på grunnlag av bosted opprettholdes.

Departementet foreslår at gruppen sivile tjenestepliktige på oppdrag i utlandet tas inn i en ny bokstav d i folketrygdloven § 2-5 første ledd. I tilknytning til dette foreslås nødvendige rettinger av henvisninger i folketrygdloven § 2-5 annet ledd.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks og gis virkning fra 1. januar 1998. Det uttales at lovendringen ikke vil ha nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser.

2.2 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Arnesen, Gravdahl, Hildeng, Kristoffersen, Skogholt og Øyangen, medlemmene fra Fremskrittspartiet, lederen og Nesvik, medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Ljøstad og Næss, medlemmene fra Høyre, Høegh og Sjøli, medlemmet fra Senterpartiet, Gløtvold, og medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, Ballo, er enig i at folketrygdloven § 2-5 første ledd utvides til også å omfatte sivil tjenesteplikting på oppdrag i utlandet i nytt punkt d for å sikre at siviltjenestepliktinge som har et opphold på mer enn 12 måneder, sikres tilknytning til folketrygden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at disse partier under behandling av St.meld. nr. 22 (1995-96) ga uttrykk for sterk skepsis til hele ordningen med å åpne for avtjening av siviltjeneste i utlandet. Når et flertall likevel har gitt adgang til dette, støtter disse medlemmer at sivile tjenestepliktinge som tjenestegjør i utlandet og derfor er borte fra Norge i over 12 måneder, sikres tilknytning til folketrygden.

3. GRUNNPENSJON TIL EN PENSJONIST SOM HAR SAMBOER SOM FÅR PENSJON ELLER OVERGANGSSTØNAD SOM ETTERLATT ETTER KAPITTEL 16 ELLER 17 - FOLKETRYGDLOVEN § 3-2

3.1 Sammendrag

Departementet foreslår at grunnpensjonen for samboende pensjonister som har levd sammen i 12 av de siste 18 månedene, skal være den samme som for ektefeller også når en eller begge samboerne mottar

pensjon eller overgangsstønad som gjenlevende ektefelle. Hensikten er å oppnå full likestilling mellom de aktuelle samboerne og ektefeller når det gjelder grunnpensjonens størrelse. Tilsvarende endring foreslås for tidligere familiepleiere.

Som bakgrunn for forslaget vises det bl.a. til at etter lovendring 28. februar 1997 skal grunnpensjonen for ugifte pensjonister som har levd sammen i 12 av de siste 18 månedene, være lik grunnpensjonen for ektefeller. En gjenlevende ektefelle eller likestilt samboer som gifter seg, mister retten til pensjon eller overgangsstønad som gis på grunnlag av det tidligere ekteskapet. Denne regelen er ikke gjort gjeldende for de samboerne som har levd sammen i 12 av de siste 18 månedene.

Departementet antar at meningen med den nevnte lovendringen er at grunnpensjonen alltid skal være lik 75 prosent av grunnbeløpet når begge samboerne er pensjonister, dvs. at grunnpensjonen skal være den samme som for ektefeller. På denne bakgrunn foreslår departementet å endre folketrygdloven § 3-2 femte ledd slik at grunnpensjonen skal utgjøre 75 prosent av grunnbeløpet også når pensjonistens samboer mottar pensjon som tidligere familiepleier eller gjenlevende ektefelle. Departementet foreslår at endringen også skal gjøres gjeldende for overgangsstønad.

Lovendringen foreslås å tre i kraft straks og gitt virkning bare for nye tilfelle. Det uttales at endringen vil innebære administrative forenklinger for trygdefunksjonærene fordi regelverket blir lettere å forstå. Økonomisk vil endringen føre til en innsparing som anslagsvis utgjør mindre enn 500 000 kroner på årsbasis.

3.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, ser det som riktig at grunnpensjonen alltid skal være 75 prosent av grunnbeløpet når begge samboere er pensjonister, dvs. at grunnpensjonen skal være den samme som for ektefeller. Flertallet slutter seg derfor til forslaget om å endre folketrygdloven § 3-2 femte ledd slik at grunnpensjonen skal utgjøre 75 prosent også når pensjonistens samboer mottar pensjon som familiepleier eller gjenlevende ektefelle.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet betrakter samboende personer som enkeltpersoner som har valgt å dele husvære. Disse medlemmer finner det derfor urimelig at man på denne bakgrunn skal foreta justeringer i den enkeltes tilståtte og rettmessige pensjonsytelser. Disse medlemmer vil derfor ikke støtte den foreslåtte endring om å frata samboende med etterlattepensjon av grunnbeløpet, og vil stemme mot forslaget til endring av § 3-2 femte ledd.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad i Innst. S. nr. 180 (1995-96) der Sosialistisk Venstreparti gikk inn for en gradvis oppjustering av pensjonsytelsene til ektepar i forhold til trygdenivået for samboende pensjonister. Dette er i tråd med tidligere merknader og forslag fra Sosialistisk Venstreparti. Sosialistisk Venstreparti går inn for et individbasert pensjonssystem som innebærer at den enkelte skal ha samme pensjonsretter enten hun/han er gift, samboende eller enslig. Dette medlem vil ut fra dette stemme mot den foreslåtte endring av § 3-2 femte ledd.

4. INNTEKT SOM KAN FØRE TIL REDUKSJON AV BARNETILLEGG - LOVTEKNISK JUSTERING AV FOLKETRYGDLOVEN § 3-26

4.1 Sammendrag

Ved inntektsprøving av barnetillegg skal begge foreldrenes inntekter regnes med når barnet bor sammen med begge foreldrene. Med unntak av pensjonsytelser o. l. fra folketrygden skal inntekten til den av foreldrene som ikke mottar barnetillegg, da reduseres med grunnbeløpet. Bestemmelsen ble omskrevet i forbindelse med arbeidet med ny folketrygdlov. Etter omskrivingen kan bestemmelsen forstås som om det skal gjøres fradrag i begge foreldrenes inntekter. Dette var ikke tilsiktet.

Departementet foreslår på denne bakgrunn at folketrygdloven § 3-26 fjerde ledd andre punktum justeres slik at det går fram at inntekten bare skal reduseres med grunnbeløpet for den av foreldrene som ikke får barnetillegg for barnet.

Det uttales at endringen, som foreslås å tre i kraft straks, ikke har administrative eller økonomiske konsekvenser.

4.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til den foreslåtte endringen av folketrygdloven § 3-26 og har for øvrig ingen merknader.

5. ENDRINGER I FOLKETRYGDLOVEN § 5-5 OM STØNAD TIL PRØVER, UNDERSØKELSER OG BEHANDLING VED PRIVATE LABORATORIER OG RØNTGENINSTITUTTER

5.1 Sammendrag

Folketrygdloven § 5-5 inneholder bestemmelser om stønad til dekning av et medlems utgifter til prøver og undersøkelser ved private laboratorier og radiologiske undersøkelser og behandling ved private røntgenavdelinger eller røntgeninstitutter.

Departementet foreslår at bestemmelsen endres, slik at det går fram at stønad også ytes på grunnlag av rekvisisjon fra tannlege. I fjerde ledd foreslås ordet godtgjørelse erstattet med stønad for å få samme begrepsbruk som ellers i lovens kapittel 5.

Det foreslås at endringene trer i kraft straks. Endringene vil ikke medføre administrative eller økonomiske konsekvenser.

5.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til de foreslåtte endringer i folketrygdloven § 5-5 slik at det kommer klart fram at også rekvisisjon fra tannlege gir rett til stønad, og at ordet godtgjørelse byttes ut med ordet stønad. Komiteen har for øvrig ingen merknader.

6. OPPRETNING AV TEKNISK FEIL - FOLKETRYGDLOVEN § 5-24

6.1 Sammendrag

Folketrygdloven § 5-24 inneholder bestemmelser om stønad til helsetjenester for medlemmer som blir syke under opphold i utlandet. Ved lovendring i mars 1998 ble det i paragrafens sjette ledd første punktum tatt inn en bestemmelse for å presisere at det ikke ytes stønad når et medlem reiser til utlandet for å få behandling eller undersøkelse. Endringen trer i kraft 1. januar 1999. Det opplyses at det ved lovendringen ble gjort en teknisk feil i den aktuelle bestemmelsen slik at ordene «eller undersøkelse» falt ut, og disse ordene foreslås nå tilføyd.

Det foreslås at endringen trer i kraft 1. januar 1999.

6.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til at teknisk feil i § 5-24 rettes opp ved at ordene «eller undersøkelse» tilføyes, og har for øvrig ingen merknader.

7. EGENMELDING VED FRAVÆR OVER ET DØGNSKILLE - FOLKETRYGDLOVEN § 8-24 OG § 9-7

7.1 Sammendrag

Ifølge folketrygdloven § 8-27 kan en arbeidstaker benytte egenmelding for opptil tre kalenderdager om gangen.

Det foreslås at det tilføyes en setning i folketrygdloven § 8-24, fjerde ledd for å klargjøre beregningen av antall egenmeldingsdager for arbeidstakere med arbeidsøkt som strekker seg over et døgnskille. Fravær fra arbeidsøkt som strekker seg over et døgnskille, skal etter forslaget regnes som én egenmeldingsdag. Det foreslås å gjøre en tilsvarende endring i § 9-

7 tredje ledd for at fravær fra arbeidsøkt som strekker seg over et døgnskille skal regnes som én egenmeldingsdag også ved barns/barnepassers sykdom.

Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks. Det uttales at endringene vil ikke ha noen økonomiske konsekvenser da de ikke berører antall sykepengedager, men kun regulerer tidspunktene for når det er nødvendig med legeerklæring. Endringene vil ikke ha administrative konsekvenser.

7.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til at folketrygdloven § 8-24, fjerde ledd tilføyes en setning slik at det kommer klart fram at fravær som strekker seg over et døgnskille, regnes som én egenmeldingsdag.

Komiteen slutter seg videre til at det gjøres en tilsvarende endring i folketrygdloven § 9-7, tredje ledd om at fravær som strekker seg over et døgnskille og som skyldes barns/barnepassers sykdom, regnes som én dag.

8. PRESISERING AV BESTEMMELSEN OM ØVRE ALDERSGRENSE FOR FØRSTEGANGS STØNAD TIL ANSKAFFELSE AV BIL - FOLKETRYGDLOVEN § 10-4 ANDRE LEDD

8.1 Sammendrag

Det kan gis stønad til anskaffelse av bil etter folketrygdloven § 10-7 første ledd bokstav h. Stønad til anskaffelse av bil gis ikke til en person som blir funksjonshemmet først etter fylte 70 år, jf. § 10-4 andre ledd. Denne bestemmelsen er tolket slik at det ikke er tilstrekkelig at funksjonshemningen er oppstått før fylte 70 år. Den må også ha hatt slike konsekvenser for forflytningsevnen at vilkårene for stønad til bil var oppfylt før nevnte alder.

Departementet foreslår at § 10-4 andre ledd endres, slik at det klart går fram at stønad til anskaffelse av bil bare gis til en person som fyller vilkårene for rett til slik stønad før vedkommende fyller 70 år.

Det uttales at endringen, som foreslås å tre i kraft straks, ikke har administrative eller økonomiske konsekvenser.

8.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til at folketrygdloven § 10-4 andre ledd endres slik at det klart går fram at stønad til anskaffelse av bil bare gis til en person som fyller vilkårene for rett til slik stønad før vedkommende fyller 70 år. Komiteen har for øvrig ingen merknader.

9. OPPRETNING AV LOVTEKST - FOLKETRYGDLOVEN § 10-8 REHABILITERINGSPENGER

9.1 Sammendrag

Folketrygdloven § 10-8 regulerer vilkårene for rett til rehabiliteringspenger. Rett til rehabiliteringspenger for yrkesaktive inntre etter utløp av sykepengeperioden.

Ved lovendring i desember 1997 ble arbeidsgiverens plikt til å betale sykepenger (arbeidsgiverperioden) utvidet fra opptil to uker til opptil 16 kalenderdager. Samtidig ble antall sykepengedager fra folketrygden redusert fra 250 til 248 dager.

Det framholdes at det i denne forbindelse er nødvendig å endre antall sykepengedager i § 10-8, slik at rehabiliteringspenger kan ytes dersom trygden har ytet sykepenger i til sammen 248 sykepengedager.

Endringen foreslås å tre i kraft straks. Den har ikke administrative eller økonomiske konsekvenser.

9.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til at endring av folketrygdloven § 10-8 også er foreslått i Ot.prp. nr. 4 (1998-99), og at departementet der ber om at det blir sett bort fra forslaget om endring av folketrygden § 10-8 ved behandlingen av Ot.prp. nr. 59 (1997-98). Komiteen tar dette til etterretning og tilrår ikke endring av § 10-8 i denne innstillingen.

10. SPRÅKLIG RETTING - FOLKETRYGDLOVEN § 12-5

10.1 Sammendrag

Folketrygdloven § 12-5 omhandler vilkåret om at en må ha gjennomgått hensiktsmessig behandling og attføring for å få rett til uførepensjon. Ved lovendring i mars 1998 ble det gjort en endring i paragrafens tredje ledd andre punktum. Endringen gjelder justering av en lovhenvvisning, og trer i kraft 1. januar 1999. Ved lovendringen ble ordet «samarbeidsgruppe» i den aktuelle bestemmelsen ved en feil erstattet med ordet «arbeidsgruppe», og det foreslås at feilen rettes opp.

Det foreslås at endringen trer i kraft 1. januar 1999.

10.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til den foreslåtte språklige endringen av folketrygdloven § 12-5 som medfører at ordet samarbeidsgruppe erstatter ordet arbeidsgruppe, og har for øvrig ingen merknader.

11. ADGANG TIL Å UMLEVERE VISSE TAUSHETSBELAGTE OPPLYSNINGER TIL BRU-

KERKONTAKTER - FOLKETRYGDLOVEN § 21-9

11.1 Sammendrag

Siden 1992 har trygdeetaten drevet oppfølgingsprosjekter for enslige forsørgere. Det framholdes at brukerkontaktene som selv er enslige forsørgere, har en viktig funksjon i denne oppfølgingsvirksomheten, og at en viktig forutsetning for at brukerkontaktene skal kunne fungere etter hensikten, er at de på en enkel måte kan få kontakt med de enslige forsørgerne. Brukerkontaktene er ikke ansatt i trygdeetaten, og bestemmelsene om taushetsplikt er derfor til hinder for at trygdekantorene kan utlevere navnelister. Det uttales at bestemmelsene om taushetsplikt virker begrensende på mulighetene til å oppnå gode resultater.

Departementet foreslår på denne bakgrunn at folketrygdlovens bestemmelser om taushetsplikt i § 21-9 endres slik at brukerkontaktene kan få oppgitt navn og adresse på alle enslige forsørgere i distriktet. Det er en forutsetning at brukerkontaktene underskriver en taushetserklæring.

Endringen foreslås å tre i kraft straks og har ikke økonomiske konsekvenser, men medfører i noen grad en administrativ forenkling.

11.2 Komiteens merknader

Komiteen vil vise til at brukerkontaktene som arbeider innenfor trygdeetatens oppfølgingsprosjekt for enslige forsørgere, ikke er ansatt i trygdeetaten. Komiteen har merket seg at disse derfor ikke kan få oppgitt navn og adresse på enslige forsørgere i sitt distrikt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til den foreslåtte endringen i folketrygdlovens bestemmelser om taushetsplikt i § 21-9 som vil medføre at brukerkontaktene kan få oppgitt navn og adresser på alle enslige forsørgere innenfor sitt distrikt. Flertallet legger vekt på brukerkontaktens taushetsplikt og frivillighet fra den enslige forsørgers side.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at det ikke er riktig å utlevere taushetsbelagte opplysninger til brukerkontakter. Disse medlemmer er av den oppfatning at dersom enslige forsørgere (eller andre) ønsker hjelp fra det offentlige, får de henvende seg dit frivillig og be om assistanse. Det må imidlertid sørges for informasjon til de aktuelle grupperinger. Disse medlemmer vil stemme mot forslaget til endring av § 21-9.

12. BARNETILLEGG TIL BIDRAGSPLIKTIG STØNADSMOTTAKER - FOLKETRYGDLOVEN NY § 22-3A

12.1 Sammendrag

Barnetillegg etter folketrygdloven § 3-25 gis til mottakere av attføringspenger, rehabiliteringspenger, alderspensjon og uførepensjon. Vilkåret er at vedkommende forsørger barnet. Barnetillegg utbetales i dag direkte til stønadsmottakeren. Dette gjelder også barnetillegg for barn som stønadsmottakeren skal betale underholdsbidrag til etter barneloven.

Etter en lovendring i 1994 kan ikke barnetillegget utbetales til Trygdeetatens innkrevningssentral dersom betaling av bidrag skjer gjennom det offentlige, slik at barnetillegget kan gå til fradrag i det bidrag pensjonisten skal betale.

Det understrekes at barnetillegget fortsatt er å betrakte som en ytelse som tar sikte på å gi et tilskudd til den daglige forsørgelsen av barnet og ikke et tilskudd til bedring av stønadsmottakers økonomi generelt.

Departementet har på denne bakgrunn vurdert på nytt løsningen som ble etablert i 1994 når det gjelder utbetaling av barnetillegg når barnet ikke bor sammen med stønadsmottakeren. For å sikre at barnetillegget går til det forutsatte formålet, foreslår departementet at det etableres en ny § 22-3a i folketrygdloven slik at Trygdeetatens innkrevningssentral kan kreve barnetillegget utbetalt til seg i saker med offentlig innkreving.

Endringen foreslås å tre i kraft straks og gitt virkning også for barnetillegg som alt har tatt til å løpe. Det uttales at forslaget ikke vil ha nevneverdige administrative eller økonomiske konsekvenser.

12.2 Komiteens merknader

Komiteen vil vise til at etter lovendring i 1994 kan ikke barnetillegg etter folketrygdloven § 3-25 utbetales til Trygdeetatens innkrevningssentral i saker med offentlig innkreving, slik at barnetillegget kan gå til fradrag i det bidraget pensjonisten skal betale. Komiteen har merket seg at barnetillegget fortsatt er å betrakte som en ytelse som tar sikte på å gi et tilskudd til den daglige forsørgelsen av barnet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg derfor til at det etableres en ny § 22-3a i folketrygdloven som gir Trygdeetatens innkrevningssentral mulighet til å kreve barnetillegget utbetalt til seg i saker med offentlig innkreving.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er tilfreds med hvordan denne ordningen fungerer i dag, og vil derfor gå imot de endringer det legges opp til på dette området i proposisjo-

nen. Disse medlemmer vil stemme mot forslaget til endring av § 22-3a

13. JUSTERING AV VISSE FINANSIELLE BESTEMMELSER I FOLKETRYGDLOVEN § 23-4 OG 24-1. TILPASNING TIL NY SVALBARD-SKATTELOV

13.1 Sammendrag

Det påpekes at ny svalbardskattelov medfører at det ikke lenger blir nødvendig å gi særlige bestemmelser om avgifter til folketrygden for personer på Svalbard og Jan Mayen. Departementet foreslår derfor at den aktuelle persongruppen tas ut av oppregningen i folketrygdloven § 23-4 om avgifter for særskilte grupper. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks.

Etter folketrygdloven § 24-1 andre ledd er det Ligningsrådet for Svalbard som fastsetter den pensjonsgivende inntekten, trygdeavgiften og pensjonspoengene når det gjelder inntekt som er skattepliktig til Svalbard. Etter ny lov om skatt til Svalbard som gjelder fra inntektsåret 1998, skal ikke lenger Ligningsrådet for Svalbard være ligningsmyndighet for Svalbard. Det er derfor nødvendig med en justering av ordlyden i folketrygdloven § 24-1 andre ledd, slik at Ligningsrådet for Svalbard erstattes med ligningsmyndighetene for Svalbard. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks og gis virkning fra og med inntektsåret 1998.

13.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til de foreslåtte tekniske justeringene av folketrygdloven § 23-4 og § 24-1 som er en følge av tilpasning til ny svalbardskattelov. Komiteen har for øvrig ingen merknader.

14. LOVHJEMMEL FOR Å FRITA ENKELTE GRUPPER ARBEIDSGIVERE FOR INNMELDING I ARBEIDSGIVERREGISTERET - FOLKETRYGDLOVEN § 25-1

14.1 Sammendrag

Siden 1977 har det i Norge vært en ordning med særskilte registre for registrering av arbeidsgivere og arbeidstakere. I 1995 ble det vedtatt forenklinger i arbeidsgiverrutinene og i skatte- og avgiftsplikten ved private arbeidsoppdrag i hjemmet, og arbeidsgiverne i den forenklete ordningen ble i forskrift fritatt fra plikten til å melde seg som arbeidsgiver i arbeidsgiverregisteret. Bestemmelser om arbeidsgiverregisteret og arbeidstakerregisteret er tatt inn i § 25-1 i den nye loven. I siste ledd første punktum er departementet gitt

fullmakt til å gi forskrifter om arbeidsgiver- og arbeidstakerregistrene.

For å kunne opprettholde reglene om fritak fra registreringsplikten for den nevnte typen arbeidsgivere, og for å klargjøre hjemmelsgrunnlaget for de kommende regler med samme innhold, foreslår departementet at § 25-1 siste ledd tredje punktum suppleres, slik at bestemte grupper av arbeidsgivere kan gis fritak fra meldeplikten til arbeidsgiverregisteret.

Endringen foreslås å tre i kraft straks. For å unngå tvil om gyldigheten av gjeldende forskrifter, foreslås at endringen gis virkning fra 1. mai 1997, dvs. samme tidspunkt som den nye folketrygdloven trådte i kraft. Endringen vil ikke få administrative eller økonomiske konsekvenser.

14.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til at folketrygdloven § 25-1 siste ledd tredje punktum suppleres med at bestemte grupper arbeidsgivere kan gis fritak for meldeplikten til arbeidsgiverregisteret, og har for øvrig ingen merknader.

15. SAMORDNING AV OVERGANGSSTØNAD FOR ENSLIG MOR ELLER FAR MED TJENESTEPENSJON. KORRIGERING AV SAMORDNINGSLOVEN § 23 NR. 1

15.1 Sammendrag

Etter samordningsloven § 23 nr. 1 andre ledd skal blant annet folketrygdens særtilllegg samordnes med tjenstepensjon etter de samme regler som gjelder for tilleggspensjon fra folketrygden.

I forbindelse med at stønadsordningen for enslige forsørgere ble lagt om fra 1. januar 1998, ble overgangsstønadens størrelse endret. Overgangsstønaden er økt til 1,85 prosent av folketrygdens grunnbeløp. Særtillegget er falt bort. Det uttales at samordningsbestemmelsen i § 23 nr. 1 andre ledd etter denne endringen er uklar.

På denne bakgrunn foreslår departementet at samordningsloven § 23 nr. 1 andre ledd tilpasses de nye reglene om overgangsstønad, som nå fastsettes i forhold til grunnbeløpet. Det foreslås at bestemmelsen justeres slik at den delen av overgangsstønaden som overstiger grunnbeløpet, samordnes etter de reglene som gjelder for samordning av tilleggspensjonen.

Forslaget foreslås å tre i kraft straks. Det uttales at det ikke innebærer noen realitetsendring siden den enslige forsørgeren som før får beholde et beløp som svarer til tjenstepensjonen pluss 1/4 av grunnbeløpet. Forslaget har derfor ikke økonomiske eller administrative konsekvenser.

15.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til at samordningsloven § 23 nr. 1 andre ledd tilpasses de nye reglene om overgangsstønad, og har for øvrig ingen merknader.

16. JUSTERINGER I LOV 22. JUNI 1962 NR 12 OM PENSJONSORDNING FOR SYKEPLEIERE

16.1 Sammenheng

I samsvar med tilråding fra styret i pensjonsordningen for sykepleiere foreslår departementet at sykepleierpensjonsloven tilføyes et nytt fjerde ledd i § 12 som gjør det klart at det kan ytes attføringspensjon (tilsvarer attføringspenger) fra sykepleierordningen. Forslaget klargjør bare det språklige innholdet i reglene, og har derfor ikke administrative eller økonomiske konsekvenser.

Det foreslås videre at loven § 21 a oppheves, idet de forhold som er omtalt, nå er regulert i loven § 20, slik at § 21 a er overflødig. Forslaget har ikke administrative eller økonomiske konsekvenser.

16.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til at sykepleierpensjonsloven tilføyes et nytt fjerde ledd i § 12 som gjør det klart at det kan ytes attføringspensjon fra sykepleierordningen, og har for øvrig ingen merknader.

17. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser for øvrig til proposisjonen og det som står foran, og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) og i enkelte andre lover.

I.

I lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-5 første ledd ny bokstav d skal lyde:

d) sivil tjenestepiktig på oppdrag i utlandet,

§ 2-5 første ledd nåværende bokstaver d til h blir nye bokstaver e til i.

§ 2-5 annet ledd skal lyde:

Ektefelle og barn som forsørges av og oppholder seg i utlandet sammen med en person nevnt i første ledd bokstavene a til f er pliktige medlemmer i trygden. Ektefellen til en person som nevnt i første ledd bokstav a eller b, må være norsk statsborger. Ektefel-

len til en person som nevnt i første ledd bokstav c til f, må ha vært medlem i trygden i minst tre av de siste fem kalenderårene.

§ 3-2 femte ledd skal lyde:

I tillegg til de personene som er likestilt med ektefeller etter § 1-5 skal bestemmelsene i fjerde ledd også gjelde for samboerpar som har levd sammen i 12 av de siste 18 månedene. *Full grunnpensjon skal utgjøre 75 prosent av grunnbeløpet også når pensjonistens samboer mottar pensjon eller overgangsstønad etter kapitlene 16 eller 17.*

§ 3-26 fjerde ledd skal lyde:

Når en person har rett til barnetillegg for barn som bor sammen med begge foreldrene, skal begges inntekter medregnes. *For den av foreldrene som ikke mottar barnetillegg, skal summen av inntektene etter tredje ledd bokstavene b til f reduseres med grunnbeløpet.*

§ 5-5 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Det er et vilkår for rett til stønad at det foreligger rekvisisjon fra lege, tannlege eller kiropraktor.

Departementet gir forskrifter om stønad etter denne paragrafen.

§ 8-24 fjerde ledd skal lyde:

Egenmelding kan nyttes for opptil tre kalenderdager om gangen. *Fravær fra en arbeidsøkt som strekker seg over et døgnskille, skal regnes som en egenmeldingsdag.* Ved nytt sykefravær innen 16 kalenderdager regnes tidligere fraværsdager uten legeerklæring med.

§ 9-7 tredje ledd skal lyde:

Arbeidstakeren kan gi skriftlig eller muntlig egenmelding for de første tre kalenderdagene i hvert enkelt tilfelle. *Fravær fra en arbeidsøkt som strekker seg over et døgnskille, skal regnes som en egenmeldingsdag.* Fra den fjerde dagen kan arbeidsgiveren kreve at barnets eller barnepasserens sykdom blir dokumentert med legeerklæring.

§ 10-4 andre ledd skal lyde:

Stønad til anskaffelse av bil gis bare når vilkårene for rett til slik stønad var oppfylt før vedkommende fylte 70 år.

§ 21-9 tredje ledd nytt tredje punktum skal lyde:

En brukerkontakt/oppfølgingsleder som nevnt i § 15-12 femte ledd, kan få oppgitt navn og adresse på enslige forsørgere innenfor brukerkontaktens virkeområde uten hinder av taushetsplikten.

Innholdsoversikten innledningsvis i kapittel 22 nytt fjerde strekpunkt skal lyde:

utbetaling av barnetillegg til bidragspliktige står i § 22-3a

Ny § 22-3a skal lyde:

§ 22-3a Barnetillegg til bidragspliktige

Dersom en stønadsmottaker skal betale underholdsbidrag til barn som han eller hun får barnetillegg for, kan barnetilletget utbetales til Trygdeetatens innkrevingsentral. Det er et vilkår at sentralen har satt fram krav om slik utbetaling. Barnetilletget går til fradrag i underholdsbidraget som stønadsmottakeren skal betale.

§ 23-4 skal lyde:

§ 23-4 Avgifter for visse grupper

Stortinget kan gi, eller overlate til Kongen å gi, særlige bestemmelser om avgifter og tilskott for visse grupper, herunder frivillige medlemmer i utlandet og utenlandske sjømenn som er ansatt på norske skip i utenriksfart.

§ 24-1 andre ledd skal lyde:

Når det gjelder inntekt som er skattepliktig til Svalbard, fastsetter *ligningsmyndighetene* for Svalbard den pensjonsgivende inntekten, trygdeavgiften og pensjonspoengene.

§ 25-1 fjerde ledd tredje punktum skal lyde:

Departementet kan fravike bestemmelsene i *første* og andre ledd for bestemte grupper av *arbeidsgivere* og arbeidstakere.

II.

I lov av 27. mars 1998 nr. 21 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover gjøres følgende endringer:

Folketrygdloven § 5-24 sjette ledd første punktum skal lyde:

Det ytes ikke stønad etter denne paragrafen dersom et medlem reiser til utlandet for å få behandling eller undersøkelse.

Folketrygdloven § 12-5 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel ikke når en basisgruppe eller en annen tverrfaglig *samarbeidsgruppe* finner at attføring åpenbart er hensiktsløst, se § 20-9.

III.

I lov av 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser skal § 23 nr. 1 andre ledd lyde:

Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende for særtilllegg fra folketrygden, for ventetilllegg fra folketrygden for tilleggspensjon og for den delen av overgangsstønad etter folketrygdloven kapittel 15 som overstiger folketrygdens grunnbeløp.

IV.

I lov av 2. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere gjøres følgende endringer:

§ 12 nytt fjerde ledd skal lyde:

Dersom pensjonsordningen finner at attføring kan være hensiktsmessig, kan det tilstås attføringspensjon i stedet for uførepensjon. Attføringspensjon ytes etter bestemmelsene i dette kapitlet.

§ 21 a oppheves.

V.

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

1. Endringene i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven), lov av 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser og lov av 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere trer i kraft straks. Endringene i folketrygdloven § 2-5 gis virkning fra 1. januar 1998. Endringen i folketrygdloven § 3-2 femte ledd gjelder ikke for en person som før endringen trer i kraft, har krevd og fyller vilkårene for pensjon fra folketrygden eller avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, dersom vedkommende får pensjon med virkning senest fra måneden etter at endringen trer i kraft. Folketrygdloven § 22-3a gis virkning også for barnetillegg som er tilstått før endringsloven trer i kraft.
2. Endringen i lov av 27. mars 1998 nr. 21 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover trer i kraft 1. januar 1999.

John I. Alvheim, leder.	Alf-Eivind Ljøstad, ordfører.	Are Næss, sekretær.
-----------------------------------	---	-------------------------------